

Instanța de fond: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – Iu. Potînga
Instanța de apel: CA Chișinău – N. Vascan, V. Clima, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Nina Popov împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, s-a admis apelul declarat de Ministerul Finanțelor, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 august 2015 și s-a emis în această parte o decizia sub formă de încheiere, în rest hotărârea s-a menținut,

C O N S T A T Ă :

La data de 16 mai 2014 Nina Popov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor, solicitând obligarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat să achite la bugetul asigurărilor sociale cotele asigurărilor sociale de stat obligatorii în mărime de 30 937,16 lei la contul Ninei Popov și să prezinte în organele de asistență socială declarațiile 4-BASS și REV-5 în privința acestor cote achitate. (f. d. 4-6, vol. I)

În motivarea cererii reclamanta a indicat că în perioada anilor 2005-2009 a deținut funcția de șef al Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Sîngerei. În perioada 25.06.2007-04.09.2009 a fost ilegal suspendată din funcție.

Prin hotărârea judecătorească irevocabilă de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost încasate plățile salariale pe perioada suspendării din funcție cu reținerea din suma ce constituia salariul neachitat, a plăților obligatorii în buget (impozit pe venit, prime de asigurare medicală, prime de asigurare sociale).

În temeiul hotărârii judecătorești a primit salariul adjudecat pentru perioada anilor 2007-2009 în mărime de 147 182 lei din care, în mod legal au fost calculate și reținute contribuțiile obligatorii a asigurărilor sociale de stat în mărime de 6669,46 lei, cotele asigurărilor sociale de stat obligatorii în mărime de 30 937,16 lei și impozitul pe venit în mărime de 24 475,29 lei.

Totodată angajatorul până în prezent nu a transferat în bugetul asigurărilor sociale de stat cota asigurărilor sociale de stat obligatorii în sumă de 30 937,16 lei, fiind încălcate prevederile art. 20 din Legea sistemului public de asigurări sociale. Totodată, nu au fost prezentate la organele de asistență socială declarația 4-BASS corectată pentru anii 2007-2009 și respectiv REV-5. Această situație a influențat negativ la recalcularea pensiei pentru limita de vârstă, motiv pentru care primește o pensie mai mică cu aproximativ 2000 lei lunar.

Prin cererea din 27.03.2014, recepționată de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat la 03 aprilie 2014, s-a solicitat achitarea în bugetul respectiv a contribuțiilor individuale obligatorii și cotele asigurărilor sociale de stat obligatorii reținute din salariul adjudecat și achitat pentru perioada anilor 2007-2009, precum și prezentarea declarației 4-BASS și REV-5 pentru a avea posibilitate de a-și revendica dreptul la recalcularea pensiei pentru limita de vârstă

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat prin răspunsul nr. 26-13/1-28-81/3575 din 25 aprilie 2014 a comunicat Ninei Popov că a soluționat cererea depusă de petiționară, însă luând în considerație că ea a fost și este în raport de serviciu cu Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Sîngerei, problema abordată nu ține de competența Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

Consideră că prin acest răspuns i s-a refuzat în achitarea cotelor respective aferente salariului adjudecat pentru perioada anilor 2007-2009 la bugetul asigurărilor sociale de stat obligatorii, fapt ce-i afectează drepturile și interesele legale de a fi calculată și a primi pensia pentru limita de vârstă în mărime completă.

De asemenea, prin răspunsul Direcției Generale a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Sîngerei din 21.05.2013 i s-a comunicat că este necesar confirmarea achitării contribuțiilor de bază de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajator, după care se va reveni la soluționarea problemei date.

Confirmarea achitării contribuțiilor ține de obligațiile Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, care este angajatorul reclamantei și refuză achitarea cotelor de asigurări sociale la buget.

Astfel, pentru a fi soluționată chestiunea privind recalcularea pensiei pentru limita de vârstă este necesar ca angajatorul – Inspectoratul Fiscal Principal de Stat să achite la bugetul respectiv contribuțiile individuale obligatorii și cotele asigurării sociale de stat obligatorii reținute din salariul adjudecat și achitat pentru perioada anilor 2007-2009, cu prezentarea declarației 4-BASS și REV-5.

Potrivit prevederilor art. 17 și 20 din Legea nr. 489-XIV din 08.07.1999, angajatorul, odată cu executarea de către Ministerul Finanțelor a plăților sumelor adjudecate, care constituie mărimea salariului net pentru perioada anilor 2007-2009 în mărime de 111 497,51 lei și a contribuțiilor individuale obligatorii la bugetul asigurărilor sociale de stat în mărime de 6669,46 lei, urma să achitate și cotele asigurărilor sociale de stat obligatorii calculate din sumele dispuse spre achitare, care constituie suma de 30 937,16 lei. Însă, aceste achitări nu au fost efectuate.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 ianuarie 2015 s-a atras în calitate de copârât Ministerul Finanțelor. (f.d. 45, vol. I)

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 25 ianuarie 2015 Nina Popov a solicitat obligarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Ministerul Finanțelor să

achite la bugetul asigurărilor sociale cotele asigurărilor sociale de stat obligatorii în mărime de 30 937,16 lei la contul Ninei Popov și să prezinte în organele de asistență socială declarațiile 4-BASS și REV-5 în privința acestor cote achitate. (f.d. 42-44, vol. I)

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 august 2015 s-a admis acțiunea înaintată de Nina Popov, s-a declarat ilegal și s-a anulat refuzul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Ministerului Finanțelor de a soluționa cererile prelabile ale Ninei Popov. S-a obligat Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Ministerul Finanțelor să achite la bugetul asigurărilor sociale de stat obligatorii suma cotelor asigurărilor sociale de stat obligatorii în mărime de 30 973,16 lei la contul Ninei Popov, cu prezentarea la Casa Teritorială de Asigurări Sociale declarațiile 4-BASS și REV-5 corectate. (f.d. 78, 81-85, vol. I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 s-au respins apelurile declarate de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Ministerul Finanțelor. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 august 2015. (f.d. 133, 134-140, vol. I)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 31 mai 2017 a admis recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Ministerul Finanțelor, a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Popov împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Ministerului Finanțelor cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători. (165-172, vol. I)

La data de 08 noiembrie 2017 Nina Popov, reprezentată de avocatul Mardari Iosif, a renunțat la pretențiile expuse în cererea de concretizare a pretențiilor față de Ministerul Finanțelor cu privire la obligarea de a transfera la bugetul asigurărilor sociale de stat a cotei angajatorului în sumă de 30 937,16 lei, în temeiul art. 212 și art. 265 CPC. (f.d. 202, 203, vol. I)

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 06 decembrie 2017, a respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, a admis apelul declarat de către Ministerul Finanțelor, a casat parțial hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 august 2015, în partea în care a fost admisă acțiunea înaintată de Nina Popov împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Ministerului Finanțelor cu privire la contestarea actelor administrative, prin care s-a declarat ilegal și s-a anulat refuzul Ministerului Finanțelor de a soluționa cererea prelabilă a Ninei Popov și obligarea Ministerului Finanțelor de a achita la bugetul asigurărilor sociale cotele asigurării sociale de stat obligatorii în mărime de 30 973,16 lei la contul Ninei Popov cu prezentarea în organele asistență socială a declarațiilor 4-BASS și REV-5 în privința acestor cote achitate. A emis o decizie, sub formă de încheiere, prin care s-a admis renunțul Ninei Popov, reprezentată de avocatul Mardari Iosif, la pretențiile expuse în cererea de concretizare a pretențiilor, față de Ministerul Finanțelor, privind declararea ca fiind ilegal și anularea refuzului Ministerului Finanțelor de a soluționa cererea prelabilă a Ninei Popov și privind obligarea de a transfera la bugetul asigurărilor sociale de stat a cotei angajatorului în sumă de 30 937,16 lei și de a prezenta organelor

de asistență socială declarațiile 4-BASS și REV-5 în privința cotelor asigurate și s-a încetat în această parte procesul.

S-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 14 august 2015, în partea în care a fost admisă acțiunea înaintată de Nina Popov împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat privind contestarea actelor administrative, prin care s-a obligat Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de a achita la bugetul asigurărilor sociale cotele asigurărilor sociale de stat obligatorii în mărime de 30 973,16, la contul Ninei Popov, cu prezentarea în organele de asistență socială a declarațiilor 4-BASS și REV-5 în privința acestor cote achitate. (f.d 214-215, 216-228, vol. I)

Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor inferioare, la data de 11 aprilie 2018 Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 august 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 1-3, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au o importanță pentru soluționarea cauzei și nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate de organul fiscal, acordând prioritate intimatului.

Recurentul indică că intimatul nu a prezentat nici un act al instanței de judecată în temeiul căruia Inspectoratul Fiscal Principal de Stat a fost obligat de a calcula careva contribuții de asigurări sociale, ori conform titlului executoriu nr. 2-92 din 20.01.2011 debitor este Ministerul Finanțelor.

Mai menționează recurentul că instanța de apel nu a apreciat corect circumstanțele cauzei, deoarece a menținut în vigoare unele obligații stabilite de prima instanță în privința Serviciului Fiscal de Stat, care nu rezultă nici din legislația în vigoare, nici din act judecătoresc, ori obligația de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale datorate de către angajator a fost a Ministerului Finanțelor, care a executat decizia Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2011, fiind organul cu toate posibilitățile de a executa decizia instanței în mod corespunzător.

Consideră că obligația achitării contribuțiilor sociale în prezenta speță izvorăște din act judecătoresc care a fost executat de Ministerul Finanțelor și nu direct din lege.

Astfel, Ministerul Finanțelor urmează să calculeze și să achite contribuțiile de bază de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajator.

La 16 mai 2018 Nina Popov, reprezentată de avocatul Iosif Mardari, a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Serviciul Fiscal de Stat ca fiind depus cu încălcarea termenului stipulat la art. 434 CPC, motiv pentru care urmează a fi declarat drept inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 06 decembrie 2017, a fost expediată în adresa recurentului, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare de însoțire nr. 1761 din 12.02.2018, însă confirmarea recepționării nu este la materialele cauzei. (f. d. 229, vol. I)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 11 aprilie 2018 este depusă în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu poate constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea

eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433, lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Maria Gervas